

Aardbeien zes keer giftiger dan ander fruit door 'cocktaileffect'

HOME

Marco Visser – 6:00, 4 november 2017

▲ © ANP XTRA

Van alle Nederlandse groenten en fruit zijn de meeste bestrijdingsmiddelen te vinden op aardbeien. Opgeteld zorgen die voor een ongezonde cocktail. Goed afspoelen helpt niet.

Aardbeien in supermarkten bevatten zes keer zoveel schadelijke stoffen als ander fruit. Uit steekproeven naar diverse soorten groenten en fruit die vorig jaar zijn genomen door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) blijkt dat elke aardbei is bespoten met gemiddeld zeven tot acht schadelijke stoffen. Een portie

aardbei is bespoten met gemiddeld zeven tot acht schadelijke stoffen. Een partij aardbeien bevatte zelfs zeventien verschillende stoffen, zo blijkt uit een analyse van de NVWA-cijfers door Trouw. De toezichthouder greep niet in omdat de regels niet werden overschreden. Dat laat volgens deskundigen precies zien dat de regels niet kloppen en de consument niet is beschermd tegen inname van te veel schadelijke stoffen.

“De NVWA werkt met een totaal achterhaalde aanpak”, zegt Hans Muilerman van de onderzoeksgroep Pesticide Action Network Europe (PAN Europe). “Daar is al dertig jaar wetenschappelijke consensus over. Je moet kijken naar het totaal van de schadelijke stoffen, naar de combinatie-effecten en niet naar de giftigheid per afzonderlijke stof. Er zijn stoffen die geen effect hebben op zichzelf, maar wel in combinatie met andere stoffen.”

Het hele systeem van normen is gebaseerd op wat de industrie zelf aanlevert.

Lucas Reijnders, biochemicus

Als de NVWA vasthoudt aan de normen per bestrijdingsmiddel zijn consumenten niet beschermd, zegt Muilerman. Dat beaamt Lucas Reijnders, biochemicus en emeritus hoogleraar milieukunde aan de Universiteit van Amsterdam. Ook hij vindt dat toezichthouders moeten kijken naar de ‘cocktaileffecten’ omdat de huidige werkwijze niets zegt over gevaren voor de volksgezondheid.

Opteleffect

Behalve de combinatie-effecten noemt Reijnders het opteleffect. “Er zijn bestrijdingsmiddelen met eenzelfde effect op een bepaald enzym. Die zul je bij elkaar moeten optellen.” Onderzoekers werken aan zo’n systeem, zegt Muilerman. “Een waarbij alle bestrijdingsmiddelen die schadelijk zijn voor de lever bij elkaar worden opgeteld.” En dan ben je er nog niet, zegt Muilerman. Aardbeien zijn niet het

De Gezondheidsraad, een adviesorgaan voor de regering, schreef in 2004 al dat 'gelijktijdige blootstelling vanuit verschillende bronnen (voeding, water, toepassingen in en rond het huis) systematisch aandacht moet krijgen in de risicobeoordeling van bestrijdingsmiddelen'. "Als je zo gaat meten", zegt Muilerman, "zal dat veel veranderen in de manier waarop we omgaan met bestrijdingsmiddelen."

Deze nieuwe inzichten worden niet overgenomen door toezichthouders als de NVWA. "Bij het vaststellen van normen worden ze genegeerd," zegt Reijnders. De NVWA laat weten zich aan de regels te houden van de Europese toezichthouder EFSA. Binnen deze organisatie zijn deskundigen ook bekend met de 'cocktaileffecten', maar het leidt niet tot aanpassing van regelgeving. Muilerman spreekt van 'traineren'. "In 2005 is de Europese regelgeving veranderd en moeten toezichthouders kijken naar de combinatie-effecten. Maar in een klein bijzinnetje staat: 'zodra EFSA daar een methode voor heeft ontwikkeld'. We zijn nu twaalf jaar verder en de methode is nog steeds niet klaar. Een schande is het."

Soepele limieten

Lobbyisme vanuit de landbouwsector speelt daarin een rol, zeggen Muilerman en Reijnders. "Daarbij is het hele systeem van normen gebaseerd op wat de industrie zelf aanlevert." In Nederland was er volgens Reijnders bij de voorloper van de NVWA de bereidheid om te kijken naar optel-effecten. "Nu is dat een Europese zaak en moeten we opnieuw beginnen."

Er is nog iets met de limieten voor schadelijke stoffen, merkt consumentenorganisatie Foodwatch op. Zij worden wel erg soepel gehanteerd. Om de maximale dosis te bepalen werkt de NVWA onder meer met de mrl, de maximale residu limiet. Nu mag deze norm met 50 procent worden overschreden vanwege 'meetonzekerheden', zo schrijft de Europese voedselwaakhond EFSA. In de praktijk betekent dit dat de NVWA pas ingrijpt als het gehalte hoger is dan twee keer de mrl, schrijft de toezichthouder in een reactie op vragen. Voor Foodwatch een onnavolgbare manier van rekenen omdat er nu fruit in de schappen ligt dat tweemaal

zoveel gif bevat als de wettelijke limiet. Goed afspoelen heeft geen zin omdat de schadelijke stoffen in het fruit zijn opgenomen.

Lees ook: Wat zit er allemaal op aardbeien?

Lees ook: Kip zit vol resistente bacteriën

Wilt u de reacties op dit artikel lezen? Registreer u [hier](#) voor een proefperiode van twee maanden.

UITGELICHT | NET BINNEN

CDA regeert op 'een spijkerbed'

DEMOCRATIE

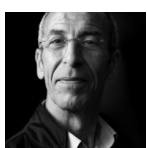

Macht erotiseert alleen de man

OPINIE

Saoedi-Arabië arresteert ministers en prinsen en hevelt macht over naar kroonprins

Echt luisteren naar het verhaal van de ander

RELIGIE EN FILOSOFIE

Vierenveertig jaar en 's nachts je moeder bellen

SAMENLEVING

[OVER ONS](#)

[ABONNEREN](#)

[AUTEURSRECHT](#)

[PRIVACY](#)

[KLANTENSERVICE](#)

deVerdieping **Trouw**

Volg ons

Trouw Apps

© 2017 de Persgroep Nederland B.V.

Alle rechten voorbehouden

De Persgroep Nederland is onder andere uitgever van
het AD, de Volkskrant, het Parool en Trouw

